

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Kateřiny Kozákové a Mgr. Ondřeje Hrabce ve věci

žalobkyně: **J. K.**
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Zdeňkem Polankou
sídlem Borská 588/13, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno-město

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2025, č. j. 19215/25/5100-41453-713295,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2025, č. j. 19215/25/5100-41453-713295, **s e ruší** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 16 270 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce, advokáta JUDr. Zdeňka Polanky.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Finanční úřad pro hlavní město Prahu (dále též „prvostupňový orgán“ nebo „správce daně“) výzvou ze dne 26. 2. 2025, č. j. 1311001/25/2080-81543-505768 vyzval žalobkyni k zaplacení daňového nedoplatku ručitelem dle § 171 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále „daňový řád“). K odvolání žalobkyně žalovaný výrok prvoinstančního rozhodnutí změnil

co do právní kvalifikace a ve zbytku potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně brojí nyní podanou žalobu, přičemž se rovněž domáhá zrušení i prvostupňového rozhodnutí.

2. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že správce daně vyzval žalobkyni, aby uhradila nedoplatek daňového subjektu IC Spedition s.r.o. (dříve DAK Hořovice s.r.o.), IČ 25054929 (dále jen „IC Spedition“) ve výši 20 368 950 Kč z titulu ručení vlivné osoby podle § 71 odst. 3 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), (dále jen „ZOK“). Žalovaný změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že žalobkyně je povinna uhradit tento nedoplatek z titulu ručení vzniklého v důsledku skutečnosti, že jako jednatelka daňového subjektu IC Spedition porušila povinnost jednat s péčí řádného hospodáře podle § 159 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „občanský zákoník“), a § 51 a 52 ZOK.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. V prvním žalobním bodu žalobkyně namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť vydání dalšího exekučního titulu brání překážka věci rozhodnuté ve smyslu § 159a odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“).
4. Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2024, č. j. 5 T 50/2024-2177 (dále též „*trestní rozsudek*“), byla žalobkyně uznána vinnou zločinem zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 3 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Tohoto jednání se měla dopustit tím, že úmyslně zatajila daňovou povinnost společnosti IC Spedition, a způsobila tak České republice zastoupené Finančním úřadem pro Středočeský kraj škodu ve výši 20 368 950 Kč. Podle § 228 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, bylo v adhezním řízení rozhodnuto, aby tuto škodu uhradila poškozenému společně a nerozdílně se svým manželem J. K. Žalobkyně je přesvědčena, že žalovaný při svém rozhodování zcela opomněl toto již skončené trestní řízení, v jehož rámci bylo žalobkyni v uloženo v plné výši nahradit škodu, která vznikla neuhrazením daňové povinnosti ze strany společnosti IC Spedition. Poškozený nebyl ani z části odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních. Výrok o náhradě škody nabyl právní moci dne 23. 1. 2025, ke dni vyhlášení rozsudku Vrchního soudu v Praze. Poškozený tím získal vykonávací titul k vymáhání škody, přičemž vykonávací řízení již probíhá, a to prostřednictvím Mgr. Z. G. z Exekutorského úřadu Praha 6, věc je vedena pod sp. zn. 180 EX 4897/25. Podle názoru žalobkyně je napadené rozhodnutí nezákonné, neboť žalovaný se ve věci stejných účastníků a stejné věci domáhá vydání dalšího vykonávacího titulu.
5. Ve druhém žalobním bodu žalobkyně namítá, že z trestního rozsudku je zřejmé, že soud při posuzování subjektivní stránky skutkové podstaty zločinu zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby dospěl k závěru, že předmětná škoda byla žalobkyní státu způsobena na základě jejího úmyslného jednání. Žalobkyně má za to, že její jednání tedy nelze hodnotit jednak jako přímý úmysl, kterým naplňuje znaky skutkové podstaty zločinu zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby a souběžně jako nedbalostní jednání, kterým by se mohla dopustit jednání popisovaného žalovaným, a hodnotit jej jako jednání v rozporu s péčí řádného hospodáře. V daném případě lze použít analogicky pojem faktické konsumpce, aplikovaný obvykle v trestním právu, kdy méně závažný čin je konzumován závažnějším, méně závažná forma zavinění pak formou závažnější. V daném případě tedy lze konstatovat, že se žalobkyně ve vztahu ke vzniku škody z titulu neuhrazené daňové povinnosti nedopustila jen nedbalostního jednání, ale zejména jednání v přímém úmyslu tuto škodu způsobit. Pokud by tomu bylo jinak, byla by jistě aplikována zásada ultima ratio tak, jak

Shodu s prvopisem provedla S. K.

vyplývá z § 12 trestního zákoníku. Pokud by jednání žalobkyně bylo možno podřadit pod normy občanského práva a náhradu škody vymáhat způsobem naznačeným v prvostupňovém rozhodnutí, pak by v duchu této zásady trestní řízení vůbec neprobíhalo.

6. V rámci třetího žalobního bodu žalobkyně spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že nárok uplatněný finančním úřadem je promlčen. Žalobkyně uvedla tuto časovou osu:
 - prosinec 2017 – vznik daňové povinnosti společnosti IC Spedition
 - 5. 9. 2019 – prohlášení konkurzu společnosti IC Spedition, do kterého finanční úřad nepřihlásil pohledávku z neuhrazené daně, a tudíž se k jeho nároku nepřihlíží
 - 22. 9. 2020 – dodatečný platební výměr Finančního úřadu pro Středočeský kraj č. j. 7289248/20/2001-52522-108539 (dále též „dodatečný platební výměr“), kterým byla vyměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2017, ve výši 20 368 950 Kč
 - 23. 1. 2025 – pravomocné odsouzení žalobkyně s pravomocným výrokem o náhradě škody
 - 26. 2. 2025 – rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu – ručitelská výzva
7. Žalobkyně poukazuje na to, že mezi vznikem daňové povinnosti IC Spedition a prvním procesním úkonem vůči žalobkyni uplynula doba více než 7 let.
8. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě setrval na právních názorech uvedených v napadeném rozhodnutí a v plném rozsahu na ně odkázal.
9. K prvnímu žalobnímu bodu uvedl, že odmítá žalobkynino tvrzení, že při rozhodování opomněl, že žalobkyni již byla uložena povinnost k náhradě škody v trestním řízení. Této skutečnosti si je žalovaný vědom a v napadeném rozhodnutí se touto námitkou žalobkyně podrobně zabýval (viz zejm. body 44 až 52 napadeného rozhodnutí). Uložení povinnosti k náhradě škody v trestním rozsudku není překážkou pro vydání ručitelské výzvy. Trestním rozsudkem bylo totiž rozhodnuto o náhradě škody, kterou žalobkyně způsobila svým jednáním České republiky. Oproti tomu ručitelskou výzvou byla z titulu ručení uložena povinnost nahradit škodu, kterou žalobkyně způsobila IC Spedition.
10. Žalovaný dále uvedl, že vydáním ručitelské výzvy sice došlo ke vzniku dalšího exekučního titulu pro vymáhání daňové povinnosti IC Spedition, ručitelská výzva však nezakládá povinnost žalobkyně nahradit škodu podruhé nad rámec povinnosti stanovené již rozsudky v trestní věci. Nevzniká povinnost daňový nedoplatek hradit vícekrát, jak se domnívá žalobkyně. Ručení má akcesorickou povahu, což znamená, že zanikne-li primární nárok (nedoplatek na dani IC Spedition), zaniká i nárok vůči ručiteli (žalobkyni). V případě úhrady daňového nedoplatku IC Spedition by tedy došlo ve stejné výši také ke snížení rozsahu ručení. Stejně tak by došlo ke snížení rozsahu ručení, pokud by došlo k úhradě žalobkyní na základě trestního rozsudku a naopak, v případě úhrady žalobkyní z titulu ručení by se snížil i daňový nedoplatek IC Spedition. Trestním soudem uložená povinnost k náhradě škody se vztahuje k neuhrazené daňové povinnosti IC Spedition. Pokud by se tedy snížil daňový nedoplatek společnosti IC Spedition v důsledku úhrady žalobkyně z titulu ručení, snížil by se i rozsah nároku správce daně na náhradu škody stanoveného rozsudky v trestní věci.
11. Ke druhému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že faktickou konsumpci a aplikaci zásady subsidiarity trestní represe nelze pojímat tak široce, jak činí žalobkyně. Trestní odpovědnost není automaticky vyloučena, když se lze domoci nápravy protiprávního stavu prostředky Shodu s prvopisem provedla S. K.

civilního práva. Není vyloučeno souběžné uplatnění trestní odpovědnosti spolu s jiným druhem odpovědnosti. Žalovaný je přesvědčen, že uvedené platí i naopak, tedy že uplatnění trestní odpovědnosti nevylučuje uplatnění občanskoprávní odpovědnosti za protiprávní jednání. Uplatnění nároku na náhradu škody tedy není vyloučeno tím, že již souběžně došlo k uplatnění trestní odpovědnosti.

12. Ke třetímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že se s námitkou promlčení již vypořádal v napadeném rozhodnutí a odkazuje na jeho body 59 až 66. Žalovaný je přesvědčen, že pro posouzení promlčení je v daném případě stěžejní určení počátku běhu subjektivní promlčecí lhůty.
13. Právo na náhradu škody se podle § 629 odst. 1 a § 636 občanského zákoníku promlčuje v subjektivní tříleté a objektivní desetileté, resp. patnáctileté, promlčecí lhůtě. Subjektivní promlčecí lhůta počala běžet ve chvíli, kdy se poškozený, tedy společnost IC Spedition, dozvěděla nebo mohla dozvědět o škodě a osobě, která je povinna ji nahradit (§ 620 odst. 1 občanského zákoníku).
14. V případě způsobení škody jediným jednatelem (příp. jako v tomto případě dvěma jedinými jednatelem společně se podílejícími na vzniku škody) je za okamžik, kdy se společnost IC Spedition dozvěděla o vzniku škody, nutné považovat okamžik, kdy se o vzniku škody dozvěděla jiná osoba, která byla oprávněna po žalobkyni škodu uplatňovat.
15. Škodu, kterou svým jednáním žalobkyně způsobila, v daném případě představuje doměřená daň IC Spedition, k jejímuž doměření by jinak nedošlo. Z toho vyplývá, že společnost IC Spedition nepochybně nemohla mít povědomí o vzniklé škodě před vydáním dodatečného platebního výměru, tedy přede dnem 22. 9. 2020. V této době byl jediným jednatelem společnosti IC Spedition Ing. D. M. a jediným společníkem společnost INVESTS COMPANY LLC., 19904 Dover, Delaware, 160 Greentree Drive, Suite 101, Spojené státy Americké, reg. č. 5188860. Současně měla společnost IC Spedition v dané době ustanoveného insolvenčního správce, Ing. Jakuba Harvana, IČO: 73656607, Sobotecká 455, 511 01 Turnov.
16. Je zřejmé, že nejdříve po doručení dodatečného platebního výměru tyto osoby mohly mít povědomí o existenci škody. Ve vztahu k počátku běhu promlčecí lhůty je ovšem u těchto osob rozhodující rovněž, zda měly povědomí i o osobě, která tuto škodu způsobila a která je povinna ji nahradit. Žalovanému nejsou ze spisového materiálu ani z jeho úřední činnosti známy informace, ze kterých by bylo možné učinit závěr, že některá z těchto osob měla či mohla mít povědomí o tom, že předmětná škoda byla způsobena protiprávním jednáním žalobkyně.
17. Žalovaný má proto za to, že těmto osobám mohl být znám způsob a míra zapojení žalobkyně na vzniku škody spočívající v doměření daně v důsledku jejího protiprávního jednání až z výsledku trestního řízení, tj. z rozsudků v trestní věci. S ohledem na uvedené je dle žalovaného nutné za počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty považovat až vydání rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 5 T 50/2024-2177 dne 10. 10. 2024, případně podání obžaloby dne 3. 6. 2024. Ručitelská výzva byla vydána dne 26. 2. 2025, tedy před uplynutím subjektivní i objektivní promlčecí lhůty.

III. Rozhodné skutečnosti vyplývající ze správního spisu

18. Ze správního spisu vyplývá, že společnosti IC Spedition byla Finančním úřadem pro Středočeský kraj doměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2017 ve

Shodu s prvopisem provedla S. K.

výši 20 368 950 Kč, a to dodatečným platebním výměrem ze dne 22. 9. 2020, č. j. 7289248/20/2001-52522-108539.

19. Nedoplatek společnosti IC Spedition na dani z přidané hodnoty, který byl této společnosti doměřen dodatečným platebním výměrem, nebyl v náhradní lhůtě splatnosti uhrazen.
20. U společnosti IC Spedition bylo zahájeno insolvenční řízení. Ke dni 5. 9. 2019 bylo na základě usnesení Městského soudu v Praze č. j. MSPH 94 INS 10591/2019-A-14 rozhodnuto o prohlášení konkursu.
21. Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2024, č. j. 5 T 50/2024-2177 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 1. 2025, č. j. 4 To 72/2024-2213, byly žalobkyně shledána vinnou ze zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, ve formě spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku. Tohoto jednání se měli žalobkyně a její manžel, spoluobžalovaný, dopustit tím, že „*záměrně zatajili daňovou povinnost plynoucí z uskutečněného zdanitelného plnění ..., čímž obžalovaní jako jednatelé této společnosti úmyslně snížili daňovou povinnost společnosti DAK Hořovice s.r.o. v daňovém přiznání k dani z přidané hodnoty podaném dne 25. 1. 2018 na Finanční úřad pro Středočeský kraj, územní pracoviště v Hořovicích o částku 20 368 950 Kč*“. Výrokem o náhradě škody byla oběma obžalovaným uložena povinnost společně a nerozdílně nahradit poškozené České republice, Finančnímu úřadu Středočeského kraje, Územní pracoviště v Hořovicích, majetkovou škodu ve výši 20 368 950 Kč. Tento výrok Krajský soud v Praze odůvodnil takto: „*Vzhledem k tomu, že tato částka, o kterou byla snížena daňová povinnost společnosti DAK Hořovice s.r.o. nebyla uhrazena, bylo podle § 228 odst. 1 trestního řádu uloženo obžalovaným, aby společně a nerozdílně takovou částku uhradili České republice, Finančnímu úřadu Středočeského kraje, Územní pracoviště Hořovice*“.
22. Prvostupňový orgán konstatoval naplnění podmínek dle § 171 daňového řádu ve spojení s § 71 ZOK a rozhodnutím č. j. 1311001/25/2080-81543-505768 ze dne 26. 2. 2025 vyzval žalobkyni jako ručitelku k úhradě nedoplatku společnosti IC Spedition na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2017 ve výši 20 368 950 Kč.
23. Proti prvostupňovému rozhodnutí se žalobkyně řádně a včas odvolala. Dne 14. 7. 2025 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým změnil prvostupňové rozhodnutí tak, jak je uvedeno v bodu 2 tohoto rozsudku, a jinak ponechal výrok prvostupňového rozhodnutí beze změny.

IV. Posouzení žaloby

24. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobkyní vymezených námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného a shledal, že žaloba je důvodná. O věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem žalobkyně i žalovaný vyjádřili souhlas, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Žalobkyně sice navrhla provedení důkazů, avšak to samo o sobě neznamená nesouhlas s rozhodnutím o věci bez nařízení jednání (usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 7 As 93/2014-48, č. 3380/2016 Sb. NSS). Veškeré účastníky navržené důkazy jsou součástí správního spisu K tomu městský soud uvádí, že správním spisem se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

Shodu s prvopisem provedla S. K.

25. Soud předně poukazuje na to, že skutkově a právně zcela totožnou věcí se již zabýval třetí senát městského soudu v rozsudku ze dne 9. 7. 2026, čj. 3 Af 16/2025-36 ke shodně koncipované žalobě manžela žalobkyně, pana J. K. V nyní posuzované věci, která má zcela shodný skutkový i právní základ, nemá rozhodující senát důvod se od závěrů třetího senátu odchýlit, proto z nich bude v dalším posouzení vycházet.
26. Podle § 171 odst. 1 daňového řádu *nedoplatek je povinen uhradit také ručitel, pokud mu zákon povinnost ručení ukládá a pokud mu správce daně ve výzvě sdělí stanovenou daň, za kterou ručí, a současně jej vyzve k úhradě nedoplatku ve stanovené lhůtě; kopie rozhodnutí o stanovení daně je přílohou této výzvy.*
27. Podle § 171 odst. 3 daňového řádu *výzvu ručiteli lze vydat, pokud nebyl nedoplatek uhrazen daňovým subjektem, ačkoliv byl daňový subjekt o jeho úhradu bezvýsledně upomenut, a nedoplatek nebyl uhrazen ani při vymáhání na daňovém subjektu, pokud není zřejmé, že vymáhání by bylo prokazatelně bezvýsledné; výzvu ručiteli lze vydat rovněž po zahájení insolvenčního řízení vůči daňovému subjektu. Výzvu ručiteli lze vydat i po uplynutí lhůty pro stanovení daně, pokud neuplynula lhůta pro placení daně.*
28. Podle § 159 odst. 1 občanského zákoníku *kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.*
29. Podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku *nenahradil-li člen voleného orgánu právnické osobě škodu, kterou jí způsobil porušením povinnosti při výkonu funkce, ačkoli byl povinen škodu nahradit, ručí věřiteli právnické osoby za její dluh v rozsahu, v jakém škodu nenahradil, pokud se věřitel plnění na právnické osobě nemůže domoci.*
30. Podle § 51 odst. 1 ZOK *pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná ten, kdo mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace; to neplatí, pokud takovéto rozhodování nebylo učiněno s nezbytnou loajalitou.*
31. Podle § 52 odst. 1 ZOK *při posouzení, zda člen voleného orgánu jednal s péčí řádného hospodáře, se vždy přihlídně k péči, kterou by v obdobné situaci vynaložila jiná rozumně pečlivá osoba, byla-li by v postavení člena obdobného orgánu obchodní korporace.*
32. Podle § 52 odst. 2 ZOK *je-li v řízení před soudem posuzováno, zda člen voleného orgánu obchodní korporace jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno tento člen, ledaže soud rozhodne, že to po něm nelze spravedlivě požadovat.*
33. Soud přisvědčil žalobní námitce, která je součástí prvního žalobního bodu, že žalovaný nesprávně posoudil otázku odlišnosti právního nároku, o nějž se opírá výrok trestního rozsudku o náhradě škody na straně jedné a ručitelská výzva na straně druhé.
34. Soud předesílá, že pravomocný trestní rozsudek, kterým byla žalobkyni uložena povinnost nahradit České republice škodu ve výši 20 368 950 Kč odpovídající doměřené a společností IC Spedition neodvedené dani z přidané hodnoty, nemusí bez dalšího vydání ručitelské výzvy bránit. Pokud by oba exekuční tituly sledovaly odlišné právní nároky, opírající se o odlišný skutkový a právní základ, a současně bylo-li by postaveno najisto, že jejich souběhem nemůže dojít k duplicitnímu přiznání téhož nároku, nebylo by namístě vyslovit závěr o překážce věci rozhodnuté.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

35. Žalovaný v bodu 45 napadeného rozhodnutí uvedl: „*Přestože byla odvolateli v rozsudcích v trestní věci odvolatele uložena k úhradě náhrada škody ve stejné částce, jako je uloženo v ručitelské výzvě, a v obou případech má odvolatel uhradit stanovenou částku České republice, není v daném případě dána překážka věci pravomocně rozhodnuté. V jednotlivých případech je totiž povinnost k náhradě škody odvolateli stanovována na základě jiného titulu. Rozsudky v trestní věci odvolatele bylo rozhodnuto o tom, že odvolatel svým jednáním způsobil škodu České republice, kterou je povinen uhradit správci daně. Ručitelská výzva je založena na tom, že škoda byla odvolatelem způsobena nikoliv České republice, nýbrž daňovému subjektu, a povinnost k úhradě je dána na základě povinnosti ručení dle § 171 daňového řádu.*“. S citovaným právním názorem soud souhlasí potud, že ručitelská výzva a adhezní výrok trestního rozsudku mohou vedle sebe obstát, opírají-li se skutečně o odlišné právní nároky.
36. Výrok trestního rozsudku, jímž byla žalobkyni uložena povinnost nahradit České republice škodu ve výši 20 368 950 Kč, vychází ze závěru o škodě způsobené státu zkrácením daně. Přestože odůvodnění adhezního výroku výslovně neuvádí hmotněprávní ustanovení, z něhož byla žalobkynina povinnost dovozena, z povahy věci a z relevantní judikatury vyplývá, že trestní soud nemohl žalobkyni jako jednatelce společnosti IC Spedition uložit povinnost nahradit státu částku odpovídající neuhrazené dani, aniž by materiálně vyřešil otázku její odpovědnosti za dluh společnosti (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 1. 2014, sp. zn. 15 Tdo 902/2013-I., které bylo uveřejněno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 39/2014, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2017, č. j. 3 Tdo 257/2017-25).
37. Ručitelská výzva vydaná podle § 171 odst. 1 daňového řádu ve spojení s § 159 odst. 3 občanského zákoníku může obstát jen tehdy, pokud jsou splněny podmínky zákonného ručení člena voleného orgánu za dluh právnické osoby. Těmito podmínkami jsou (1.) porušení povinnosti při výkonu funkce, (2.) vznik škody právnické osobě, (3.) příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a vznikem škody, (4.) neuhrazení této škody, ačkoli byl člen voleného orgánu povinen ji nahradit, a (5.) skutečnost, že věřitel se plnění na právnické osobě nemůže domoci.
38. Institut ručení je trojstranným právním vztahem mezi věřitelem, dlužníkem a ručitelem. V poměrech nyní projednávané věci je věřitelem daňového subjektu Česká republika, dlužníkem daňový subjekt (společnost IC Spedition) a ručitelem žalobkyně. Samotná existence tohoto ručitelského vztahu je však podmíněna mj. tím, že žalobkyně daňovému subjektu (společnosti IC Spedition) způsobila škodu v právním smyslu.
39. Žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně ztotožnil škodu způsobenou státu, tj. daňový nedoplatek, a škodu způsobenou daňovému subjektu, společnosti IC Spedition. To je zřejmé zejména z bodu 34 napadeného rozhodnutí, v němž žalovaný za škodu společnosti IC Spedition označil samu doměřenou daň: „*Porušení povinnosti odvolatele spočívalo v tom, že manipuloval s účetnictvím daňového subjektu a úmyslně snížil jeho daňovou povinnost. Následně byla daňovému subjektu dodatečným platebním výměrem doměřena daň, což představuje pro daňový subjekt škodu, neboť při řádně vedeném účetnictví a nezatajování daňových povinností by k doměření daně správcem daně nemuselo dojít. Rovněž byla dána i příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a vznikem škody, neboť je zřejmé, že daň byla daňovému subjektu doměřena právě v důsledku jednání odvolatele spočívajícím v zatajení daňových povinností, manipulací s účetnictvím a úmyslným snížením daňové povinnosti v daňovém přiznání.*“. Žalovaný tento svůj právní názor potvrdil rovněž v bodu 64 napadeného rozhodnutí: „*Škodu, kterou svým jednáním způsobil odvolatel, v daném případě představuje doměřená daň*

Shodu s prvopisem provedla S. K.

daňovému subjektu, k jejímuž doměření by jinak nedošlo. Daňový subjekt tedy nepochybně nemohl mít o vzniklé škodě vědomost před vydáním dodatečného platebního výměru, tedy přede dnem 22. 9. 2020.“. Uvedený závěr je v rozporu s úvahou žalovaného o odlišnosti obou exekučních titulů a současně je věcně nesprávný.

40. Škodou je majetková újma, která může spočívat v úbytku majetku či ušlém zisku. Daňový závazek sám o sobě škodou být nemůže. Nejvyšší správní soud zcela jednoznačně vyslovil, že „*pro posouzení vzniku ručení je rozhodující, zda a za jakých okolností byla způsobena škoda daňovému dlužníkovi (společnosti), nikoli zda a jaká byla způsobena škoda státu a zda byl dotčen zájem státu na správném výběru daní. Nejedná se totiž o tutěž škodu ani o tutěž odpovědnost. Doměřená daň není bez dalšího škodou způsobenou společností jejím jednatelem; povinnost ručení současně ani nevzniká automaticky trestním odsouzením jednatele; pro aktivaci ručitelství dle § 159 odst. 3 občanského zákoníku ve spojení s § 171 odst. 1 daňového řádu není podmínkou ani spáchání trestného činu. Nelze zaměňovat škodu způsobenou státu neuhrazením daně a škodu způsobenou společností (daňovému dlužníkovi) v důsledku porušení povinnosti jednatele jednat s péčí řádného hospodáře (§ 159 odst. 1 občanského zákoníku).*“ (bod 39 a 40 rozsudku NSS ze dne 16. 1. 2026, č. j. 5 Afs 167/2025-35; k tomuto viz též rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2024, č. j. 10 Afs 4/2024-38, či ze dne 14. 11. 2025, č. j. 8 Afs 185/2024-53).
41. Daňová povinnost vzniká daňovému subjektu přímo ze zákona, v důsledku uskutečnění zdanitelného plnění. Škodou způsobenou společností IC Spedition tedy nelze bez dalšího spatřovat již v tom, že daň, kterou byla společnost tak jako tak povinna zaplatit, byla později správcem daně doměřena. Pro vznik ručení je nezbytné identifikovat jinou konkrétní majetkovou újmu společnosti, která se může sekundárně projevit tím, že společnost není schopna svůj daňový dluh uhradit.
42. V daném případě spočívalo jednání žalobkyně, za něž byla též pravomocně odsouzena, v zatajení daňové povinnosti plynoucí z uskutečnění zdanitelného plnění, v důsledku čehož IC Spedition daň včas nepřiznala a neodvedla. Tato skutečnost sama o sobě nevypovídá o tom, že vznikla společnosti IC Spedition škoda ve smyslu § 159 odst. 3 občanského zákoníku. Jednáním žalobkyně došlo především ke zkrácení daně a vzniku škody státu. O vzniku samostatné škody společnosti IC Spedition by bylo možno uvažovat pouze tehdy, pokud by správní orgány zjistily a prokázaly další konkrétní majetkový následek na straně této společnosti, například odčerpání prostředků ze společnosti nebo jiný majetkový úbytek, v jehož důsledku společnost nebyla schopna daň uhradit. Taková skutková zjištění však napadené rozhodnutí neobsahuje. Vznik škody by bylo možné dovodit také například ve vztahu k příslušenství daně, zejména penále či úrokům z prodlení, pokud by povinnost k jejich zaplacení vznikla v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním žalobkyně, pokud by byly řádně vyčísleny a promítnuty do úvahy o rozsahu ručení. Žalovaný však takto své rozhodnutí nekoncepoval. Ručitelská výzva byla vydána výhradně na částku odpovídající doměřené DPH, nikoli na samostatně tvrzenou a prokázanou majetkovou újmu společnosti.
43. Za takového skutkového stavu pak soudu nezbyvá než uzavřít, že jeden ze základních předpokladů pro vznik ručitelského závazku podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku ve spojení s § 171 odst. 1 daňového řádu nebyl splněn a již z tohoto důvodu nebyl žalovaný oprávněn ručitelskou výzvou vydat.
44. Námitce žalobkyně, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro existenci souběhu trestní odpovědnosti a občanskoprávní odpovědnosti za škodu soud nepřisvědčil. Trestní

Shodu s prvopisem provedla S. K.

odpovědnost je vztah mezi státem a pachatelem trestného činu, jemuž je ukládán trest, zatímco občanskoprávní odpovědnost je vztahem mezi pachatelem trestného činu a poškozeným, který proti němu uplatňuje nárok na náhradu škody. Z hlediska trestní odpovědnosti se u trestného činu podle § 240 tr. zákoníku vyžaduje úmyslné zavinění, zatímco pro vznik občanskoprávní odpovědnosti za škodu postačí nedbalost. Tyto dva druhy právní odpovědnosti mohou existovat vedle sebe.

45. Pro úplnost se soud zabýval také značně obecně koncipovanou námitkou promlčení. Soud upozorňuje, že je třeba odlišit jednak otázku včasnosti vydání ručitelské výzvy jako rozhodnutí o stanovení daně ručiteli, jednak otázku trvání povinnosti žalobkyně nahradit společnosti škodu jako jednoho z předpokladů ručení podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku. Pokud jde o první z nastíněných otázek, soud se ztotožňuje se žalovaným, že ručitelská výzva byla vydána včas. Ručitelská výzva je rozhodnutím o stanovení daně v materiálním smyslu a dopadá na ni § 148 odst. 6 daňového řádu (viz zejm. rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2024, č. j. 10 Afs 4/2024-38 a rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2025, č. j. 8 Afs 185/2024-53). Jinou otázkou je však otázka promlčení samotného nároku vyplývajícího z povinnosti nahradit škodu společnosti IC Spedition, k níž žalobní námitka zřejmě směřovala. Žalovaný tuto otázku posuzoval za předpokladu, že škodu společnosti představuje sama doměřená daň, avšak takový předpoklad je nesprávný, jak bylo již vysvětleno. Bez vymezení toho, v čem měla spočívat skutečná škoda společnosti, nemohl soud adekvátně přezkoumat ani závěr žalovaného o počátku běhu subjektivní promlčecí lhůty.

V. Závěr a náklady řízení

46. S ohledem na výše uvedené soud shledal, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení podmínek vzniku ručení žalobkyně podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku a § 171 odst. 1 daňového řádu. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž bude žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
47. Výrok II tohoto rozsudku o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, soud jí proto přiznal náhradu nákladů řízení, které jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu a návrh na odkladný účinek žaloby v celkové výši 4 000 Kč a odměnou advokáta za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) po 4 620 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a), d), § 7 bodu 5, § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), včetně náhrady hotových výdajů (2 x 450 Kč) podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce žalobkyně je dle údajů dostupných v Administrativním registru ekonomických subjektů plátcem DPH, proto se částka nákladů právního zastoupení dále zvyšuje o hodnotu příslušné sazby ve výši 2 130 Kč. Celkem tedy žalobkyni náleží 16 270 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, dne 28. července 2026

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu